

**Jim Cummins. Professor Emeritus at the Ontario Institute for Studies in Education of the
University of Toronto, Canada**

Γειά σας. Ονομάζομαι Jim Cummins και είμαι Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Τορόντο στον Καναδά

Με τιμά πολύ που είμαι σήμερα εδώ, και που έχω την ευκαιρία να πω λίγα λόγια για την εστιασμένη στην κοινότητα έρευνα, το Πρόγραμμα για την Εκπαίδευση των Παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη που η Καθηγήτρια Θάλεια Δραγώνα διηύθυνε μαζί με την Καθηγήτρια Άννα Φραγκουδάκη τα τελευταία 25 χρόνια. Οι επιπτώσεις αυτής της έρευνας είναι τεράστιες τόσο για την Ελλάδα όσο και διεθνώς.

Είχα την ευκαιρία να συμμετάσχω σε συνέδρια εστιασμένα στο πρόγραμμα και να επισκεφτώ την Κομοτηνή όπου έμαθα δυο σημαντικά πράγματα. Όταν η κοινωνική επιθετικότητα, η καχυποψία και ο ρατσισμός γίνεται μέρος της εκπαίδευσης, τα αποτελέσματα είναι καταστροφικά για τα παιδιά. Το σχολείο αντί να διευρύνει, περιορίζει τις προοπτικές τους. Έμαθα όμως και κάτι άλλο, ότι η κοινωνία και η εκπαίδευση μπορούν να αλλάξουν. Στα είκοσι και πλέον χρόνια, το πρόγραμμα έφερε σημαντικές κοινωνικές, εκπαιδευτικές και ψυχολογικές αλλαγές που μεταμόρφωσαν τις ζωές παιδιών και κοινοτήτων. Οι μακρόπνοες και διαγενεακές επιπτώσεις αυτής της δουλειάς συνεχίζουν και πολλά παιδιά που παλιότερα βίωσαν τις σχολικές και κοινωνικές αλλαγές χρόνια πριν, σήμερα είναι εκπαιδευτικοί αυτών των σχολείων.

Σημαντικές είναι επίσης οι συνέπειες στην αντίληψη των πανεπιστημιακών ερευνητών για το ρόλο τους. Ποια επιστημολογία ορίζει την έρευνα που κάνουμε; Δεν είναι αρκετό ούτε υπερασπίσιμο ο ερευνητής, σε συνθήκες κοινωνικής σύγκρουσης, απλώς να τεκμηριώνει διαδικασίες αποδυνάμωσης. Πολύ πιο παραγωγική είναι η υιοθέτηση ενός κοινωνικού και διανοητικού ακτιβισμού, να συνεργαστούμε με τους εκπαιδευτικούς και τις κοινότητες με στόχο την κοινωνική αλλαγή, και στη συνέχεια να τεκμηριώσουμε τις επιπτώσεις. Αυτό ακριβώς έκανε αυτό το Πρόγραμμα για την Εκπαίδευση των Παιδιών της Μειονότητας στη Θράκη.

Το πρόγραμμα υιοθετεί και εικονογραφεί τη θεωρητική έννοια της ενδυνάμωσης—τη συνεργατική δημιουργία δύναμης—πιο ξεκάθαρα από κάθε άλλη αντίστοιχη πρωτοβουλία που έχω συναντήσει στην 50ετή ερευνητική μου δουλειά.

Θάλεια, το όραμα που συνεισέφερες σε αυτό το πρόγραμμα και ο τρόπος που εσύ και οι συνάδελφοί σου αντιμετωπίσατε τις προκλήσεις, άλλαξε τη ζωή αναρίθμητων ανθρώπων της γενιάς τους και μελλοντικών γενεών στη Θράκη. Προσέφερες όμως και ένα πρότυπο διανοητικού ακτιβισμού και επιστημονικής αυστηρότητας που έχει εμπνεύσει εμένα αλλά και άλλους ερευνητές στον κόσμο.

Σε ευχαριστώ, Thank you!